

Hírsugár

102.

**Az ELFT
Sugárvédelmi Szakosztályának
tájékoztatója**

102. szám

2024. június

Hírsugár

Az ELFT Sugárvédelmi Szakosztályának tájékoztatója

102. szám (2024. június)

ISSN 1417-8257

Felelős kiadó: Pesznyák Csilla, a Szakosztály elnöke

Szerkesztők: C. Szabó István (felelős szerkesztő), Deme Sándor† és Déri Zsolt

A Szakosztály honlapja: <https://elftsv.hu/>.

A Sugárvédelem c. online folyóirat honlapja: <https://elftsv.hu/svonline/>

Facebook oldal: <https://www.facebook.com/elftsv>

A tartalom

ELHUNYT DEME SÁNDOR.....	3
EMLÉKEZTETŐ AZ ELFT SUGÁRVÉDELMI SZAKOSZTÁLY 2024. FEBRUÁR 7-I VEZETŐSÉGI ÜLÉSÉRŐL.....	5
HATÓSÁGI FÓRUM A SUGÁRVÉDELMI KÉPZÉSEKRŐL ÉS TOVÁBBKÉPZÉSEKRŐL	8
EMLÉKEZTETŐ AZ ELFT SUGÁRVÉDELMI SZAKOSZTÁLY 2024. MÁRCIUS 27-I VEZETŐSÉGI ÜLÉSÉRŐL	9
XLIX. SUGÁRVÉDELMI TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAM 2024. ÁPRILIS 16–18	12
SUGÁRVÉDELMI EMLÉKÉREM	17
NÍVÓDÍJ PÁLYÁZAT	19

A szerkesztést 2024. június 14-én zártuk le.

A Hírsugárba szánt cikkeket, híreket a felelős szerkesztőnek kérjük beküldeni cszi@t-online.hu

A Hírsugár összes eddigi száma és az aktuális szerzői indexe a Szakosztályt honlapján található

Rajzok: Déri Zsolt

Aki friss sugárvédelmi híreket szeretne kör e-mailben kapni, kérését Katona Tündének e-mailben jelezze (Katona@haea.gov.hu). Közzététel kéressel szintén hozzá lehet fordulni.

Postázási cím változását kérjük a következő címekre egyidejűleg bejelenteni:

ELFT Titkárság <elft@elft.hu>, C. Szabó István <cszi@t-online.hu>

ELHUNYT DEME SÁNDOR

2024 február végén jutott el hozzánk a szomorú, megrázó hír, hogy életének 88. évében rövid betegség után távozott közülünk Dr. Deme Sándor a Sugárvédelmi Szakcsoport alapító tagja.

NEKROLÓG

Deme Sándor Pécssett érettségizett 1954-ben, 1960 februárjában kapta meg a kitüntetéses villamosmérnöki diplomáját a Moszkvai Energetikai Egyetemen. A diplomát a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Kara híradás- és műszeripari technológiai szakos oklevélként honosította. Végzés után nyolc hónapig a Híradástechnikai Ipari Kutatóintézetben dolgozott, majd 1960 decemberében lett a Központi Fizikai Kutatóintézet (KFKI) Sugárvédelmi Osztályának, majd a későbbiekben a Sugárvédelmi Főosztályának munkatársa. Tudományos munkatársi kinevezését 1963-ban, főmunkatársi kinevezését 1971-ben kapta meg. Kezdetől fogva a sugárvédelmi mérés technika fejlesztése volt legfontosabb szakterülete. 1967-ig a gamma- és neutronsugárzás dozimetriájával foglalkozó csoportot vezette, ennek keretében a KFKI személyi, majd környezeti dozimetriájának fejlesztési munkáit végezte. Az 1960-as évek második felében elsősorban a neutronok félvezető detektorokkal történő mérésével foglalkozott, ez lett kandidátusi értekezésének témája is, amelyet 1969-ben védett meg és lett a fizikai tudományok kandidátusa. Ennek alapján kapta meg a magfizikai egyetemi (BME) doktori címet 1969-ben.

1968-ban a létesítendő paksi atomerőmű magyar beszállítású sugárvédelmi környezet-ellenőrző rendszerének tervezését végző munkacsoport alakult meg, ennek tagja lett. 1969 elejére az Erőtervvel közösen a KFKI Sugárvédelmi Osztályán kidolgozták az erőmű környezetellenőrző rendszerének műszaki tervét.

Dubnai munkáját 1973-ig, a paksi atomerőmű építésének újraindításáig folytatta. Hazatérése után a Sugárvédelmi Főosztály Méréstechnikai Osztályának vezetője lett.

Már 1978-tól dolgozott az ürdozimetriai célra szolgáló Pille termolumineszcens dózismérő (TLD) rendszer több generációjának fejlesztésében, majd az általa kapott mérési eredmények értékelésében.

A 2000–2005 közötti időszakban a paksi sugárvédelmi rendszer rekonstrukciójában a kibocsátásmérés korszerűsítése egyik fontos tevékenysége volt, a későbbiekben a paksi munkahelyi és technológia rendszer rekonstrukciójába kapcsolódott be.

A KFKI átalakulása után 2001-ig az MTA KFKI Atomenergia Kutatóintézet (AEKI) tudományos főmunkatársaként dolgozott, 2001-től nyugdíjas főmunka-társként foglalkoztatta az AEKI, 2005-től az AEKI-val szoros szakmai kapcsolatban lévő Atomenergia Mérnökiroda kft teljes munkaidejű, majd a későbbiekben részfoglalkozású munkatársa volt 2013-ig.

A Nemzetközi Atomenergia Ügynökség sugárvédelmi szakértőjeként 1980 és 2004 között mintegy 30 misszióban vett részt a Koreai NDK-ban, Mongóliában, Nigériában, Cipruson, Irakban, Iránban, Algériában, Grúziában, Indonéziában, Ukrajnában, Litvániában, Lettországbán és Észtországban.

A nukleáris méréstechnika területén két magyar és egy angol nyelvű könyve jelent meg (Félvezető detektorok magsugárzás mérésére (Műszaki Könyvkiadó, 1968), Semiconductor Detectors for Nuclear Radiation Measurements, az Akadémiai Kiadó és az Adam Hilger Ltd, London közös kiadása, 1971; Gázionizációs detektorok, Akadémiai Kiadó, 1985) . A Neutronfizika c. könyv egyik társszerzője. A 2010-ben megjelent Sugárvédelem című tankönyv egyik szerzője és társszerkesztője lett. A készülő Sugárvédelem a gyakorlatban című könyv szerzője, szerkesztője, amelynek kiadását sajnos már nem élhette meg.

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat sugárvédelmi szakcsoportjának egyik alapító tagja, a szakcsoport vezetőségében 28 évet dolgozott, 2003 és 2007 között a szakcsoport vezetőségének elnöke volt.

A Sugárvédelmi Szakosztály életének legerősebb mozgató rugóját veszítettük el Deme Sándor személyében.

A sugárvédelmi szakma, vagy ahogy Te neveztél bennünket a sugárvédészek mély fájdalommal búcsúznak és hálásan, szeretettel gondolnak rád, nyugodj békében Sándor!

EMLÉKEZTETŐ AZ ELFT SUGÁRVÉDELMI SZAKOSZTÁLY 2024. FEBRUÁR 7-I VEZETŐSÉGI ÜLÉSÉRŐL

A személyes jelenlét mellett a vezetőség 2024. február 7-én 13:00 órakor a Budapest Főváros Kormányhivatala Metrológiai és Műszaki Felügyeleti Főosztály meghívására a BFKH székházában tartotta vezetőségi ülését.

Résztvevők: Antus Andrea, Elek Richárd, Katona Tünde, Kristóf Krisztina, Petrányi János, Pesznyák Csilla, C. Szabó István, Szűcs László és Taba Gabriella vezetőségi tagok, illetve Deme Sándor, Pónya Melinda és Soós Ildikó állandó meghívottak.

Kimentette magát: Bujtás Tibor és Déri Zsolt vezetőségi tagok, valamint Solymosi József, Pázmándi Tamás és Vincze Árpád állandó meghívottak.

A vezetőség határozatképes, a következő napirendi pontokat tárgyalta:

1. Tájékoztató a legutóbbi vezetőségi ülés óta történt fontosabb eseményekről

Előterjesztő: Pesznyák Csilla

Az elmúlt időszak legfontosabb feladata volt a XLIX. Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyam meghirdetése, amely 2024. január közepén megtörtént.

A Sugárvédelem a gyakorlatban című könyv kiadói egyeztetése zajlik, illetve érkeznek be a támogatóktól a kiadáshoz felajánlott összegek.

2. IRPA, nemzetközi ügyek

Előterjesztő: Petrányi János

Megjelent egy új IRPA kiadvány, amelynek elérhetőségéről körlevélben kaptak tájékoztatást a Sugárvédelmi Szakosztály tagjai.

A nemzetközi vonalon más az elmúlt időszakban nem történt.

3. Hírsugár

Előterjesztő: C. Szabó István

A Hírsugár 101. száma 2024. február elején eljutott tagjainkhoz.

A következő, 102. szám tartalmazni fogja:

A jelenlegi vezetőségi ülés emlékeztetőjét.

Cikk a hulladékfelszabadítási és összemérési munkaértekezletről.

„Bemutatkozik a...” című cikkeinkhez két sugárvédelmi területen tevékenykedő céget fogunk felkérni, illetve már meg is kerestük őket, így várjuk tőlük a munkájukat, profiljukat ismertető leírást.

A 102. szám várhatóan 2024. májusában fog megjelenni.

4. SVonline

Előterjesztő: Pesznyák Csilla

Négy cikkre van ígéret és a Sugárvédelmi Nívódíj Pályázatra készített cikkek fognak még megjelenni az SVonline-ban.

A különszámként jelennek majd meg a XLIX. Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyam előadásai és a beküldött kivonatokból készült Absztrakt könyv.

5. Sugárvédelem könyv

Előterjesztő: Pesznyák Csilla

Pesznyák Csilla elmondta, hogy elkészült a táblázatok, ábrák, képletek javítása. Várjuk a Typotex kiadó által elkészített verziót, amit a szerzőkkel még elfogadtatunk.

Az ELFT Titkárság összesítése alapján a vezetőségi tagok áttekintették a könyv kiadására, megjelentetésére eddig befolyt támogatási összegeket és a továbbiakban ígért támogatásokat.

Összességében elmondható, hogy a támogatásokkal a kiadás költségei finanszírozhatók.

A vezetőség Pesznyák Csilla előterjesztése alapján döntött a borítóról, a szerzőknek, támogatóknak biztosított tiszteletpéldányokról.

6. Rendezvények

Előterjesztő: Antus Andrea

A Sugárvédelmi Mikulás 2023. december 7. sikeresen megrendezésre került.

A XLIX. Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyam meghirdetésének dokumentumait a tagság részére kiküldtük, illetve a Hírsugár 101. számában, valamint a honlapunkon is megjelent.

A vezetőségi tagok egyetértettek abban, hogy szorgalmazni kell a fiatalok bevonását a Sugárvédelmi Szakosztály életébe. Erre több javaslat is érkezett a vezetőségi tagok részéről, így a tanfolyamon való részvétel támogatása. Ennek kapcsán a későbbiekben érdemes megkeresni az egyetemeket.

Eddigi információink alapján a Sugárvédelmi Nívódíj Pályázatra többen is szándékoznak jelentkezni.

Deme Sándor elmondta, hogy hasonlóképpen jól alakulnak az ismeretfelújító előadások, már 5 tervezett téma előadójával egyeztetett.

Antus Andrea hozzátette, hogy a Szakosztály vezetősége várja a jelöléseket a 2024. évi Sugárvédelmi Emlékérem díjazottjára.

7. Egyebek

Kristóf Krisztina elmondta, hogy a sugárvédelmi Szakosztály nevében elment az az állásfoglalás kérés, amely a 386/2023. (VIII: 24.) Korm rendelet kapcsán a sugárvédelmi képzéseket is érintő okok miatt a digitális képzések elfogadhatóságáról az OAH felé megfogalmaztunk.

A 2024. évi rendezvények, vezetőségi ülések tervezett időpontjai:
2024. március 27.
2024. április 16-18. XLIX. Sugárvédelmi Továbbképzés - Szeged
2024. június 14.
2024. szeptember 18.
2024. október 16.
2024. december 4.
2024. december 4. Sugárvédelmi Mikulás

Összeállította Antus Andrea

HATÓSÁGI FÓRUM A SUGÁRVÉDELMI KÉPZÉSEKRŐL ÉS TOVÁBBKÉPZÉSEKRŐL

2024. március 21-én az Országos Atomenergia Hivatal szervezésében került sor a sugárvédelmi képzésekkel és továbbképzésekkel kapcsolatos hatósági fórumra, amelyre a képzésekre engedéllyel rendelkező szervezetek, cégek kaptak meghívást.

A rendezvény felvezető előadásának megtartására Pesznyák Csillát kérték fel. Csilla összefoglalta azokat az észrevételeket, amelyeket korábban a Sugárvédelmi Szakosztály tagjaitól érkeztek, illetve amelyek a tavalyi XLVIII. Sugárvédelmi továbbképző Tanfolyamon szervezett sugárvédelmi oktatási kerekasztal beszélgetésen elhangzottak. Felvázolta azokat területeket, amelyeket az eddigi tapasztalatok alapján érdemes lenne átgondolni és ennek eredményeként kialakuló változásoknak a jogszabályi kereteit is megteremteni.

A sugárvédelmi képzések és továbbképzések engedélyezési eljárásaival kapcsolatos hatósági követelményeket, tapasztalatokat Somody Kristóf ismertette.

A fórum záró előadásában Stefánka Zsolt összegezte a fontosabb változásokat, amelyek a sugárvédelmi képzések hatósági felügyeletében, a vizsgálóknak kijelölésében az elmúlt időszakban bevezetésre kerültek.

Az előadásokat követő kérdések, felvetések a sugárvédelmi képzések tematikáját, a sugárvédelmi szakérők képzését, a gyakorlati oktatás lehetőségeit és az online oktatás feltételrendszerét érintették. Ehhez kapcsolódott még az egyes munkakörökhöz igazított specifikált oktatás pl. sugárvédelmi megbízottak, vezetők esetében, valamint a gyakorlati képzések megvalósításának, ehhez oktatási anyag készítésének kérdésköre. Szükségesnek látszik a rendelet (Svr) képzésekre vonatkozó előírásainak, az ott rögzített oktatási tematikának a felülvizsgálata. Ennek szakmai szempontú véleményezésében a Sugárvédelmi Szakosztály is szívesen részt vesz.

Összeállította Antus Andrea

EMLÉKEZTETŐ AZ ELFT SUGÁRVÉDELMI SZAKOSZTÁLY 2024. MÁRCIUS 27-I VEZETŐSÉGI ÜLÉSÉRŐL

A személyes jelenlét mellett a vezetőség 2024. március 27-én 13:00 órakor az Országos Atomenergia Hivatalban tartotta vezetőségi ülését.

Résztvevők: Antus Andrea, Bujtás Tibor, Déri Zsolt, Elek Richárd, Katona Tünde, Kristóf Krisztina, Petrányi János, C. Szabó István és Szűcs László vezetőségi tagok, Pázmándi Tamás, illetve Pónya Melinda és Soós Ildikó állandó meghívottak.

Kimentette magát: Pesznyák Csilla és Taba Gabriella vezetőségi tagok, valamint Solymosi József és Vincze Árpád állandó meghívottak.

A vezetőségi tagok néma tiszteletadással búcsúztak Deme Sándortól.

A vezetőség határozatképes, a következő napirendi pontokat tárgyalta:

1. Tájékoztató a legutóbbi vezetőségi ülés óta történt fontosabb eseményekről

Előterjesztő: Antus Andrea

Antus Andrea elmondta, hogy Deme Sándor búcsúztatója a Farkasréti temetőben április 4-én lesz, amelyen a kollégák nevében Pesznyák Csilla és Pázmándi Tamás búcsúzik Sándortól. A gyászhirt megosztottuk a tagság körében és a búcsúztatóról tájékoztatást küldtünk a Sugárvédelmi Szakosztály tagjainak. Az ELFT Titkárság a Szakosztály nevében koszorút rendelt a temetésre.

Az OAH 2024. március 21-én a sugárvédelmi oktatás témakörében fórumot szervezett, amelyről Antus Andrea és Kristóf Krisztina röviden beszámolt.

2. IRPA, nemzetközi ügyek

Előterjesztő: Petrányi János

Az IRPA következő közgyűlésére az IRPA 16th Nemzetközi kongresszus keretében kerül sor.

IRPA tagszervezetként 3 szavazati joggal rendelkezünk. Petrányi János javasolta, hogy a közgyűlésen a kongresszuson résztvevő három vezetőségi tagunk: Antus Andrea, Bujtás Tibor és Pázmándi Tamás képviselje az ELFT Sugárvédelmi Szakosztályát. A javaslatot a vezetőség elfogadta.

3. Hírsugár

Előterjesztő: C. Szabó István

A következő, 102. szám tartalmazni fogja:

A 2024. február 07-i vezetőségi ülés emlékeztetőjét.

A jelenlegi vezetőségi ülés emlékeztetőjét.

Megemlékezést Deme Sándorról.

Tagdíj tájékoztatót.

A XLIX. Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyam programját.

„Bemutatkozik a...” című cikkeinkhez két sugárvédelmi területen tevékenykedő céget fogunk felkérni, illetve már meg is kerestük őket, így várjuk tőlük a munkájukat, profiljukat ismertető leírást.

A 102. szám várhatóan 2024 májusában fog megjelenni.

4. SVonline

Előterjesztő: Antus Andrea

Pesznyák Csilla előzetesen tájékoztatásul megírta, hogy Sarkadi Margit cikke hamarosan megjelenhet, jelenleg bírálat alatt áll.

Szűcs László elmondta, hogy Kári Bélával még egyeztetnek és hamarosan a cikk elkészül.

Különszámként jelennek majd meg a XLIX. Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyam előadásai és a beküldött kivonatokból készült Absztrakt könyv.

A Sugárvédelem online folyóirat technikai szerkesztője Deme Sándor volt. A technikai szerkesztő személyére tett javaslatot a vezetőség. A Szakosztály vezetősége egyhangúan megszavazta és felkérte Kristóf Krisztinát, hogy lássa el a technikai szerkesztői feladatokat. Kristóf Krisztina vállalta a feladatot.

5. Sugárvédelem könyv

Előterjesztő: Kristóf Krisztina

Pesznyák Csilla távollétében Kristóf Krisztina adott tájékoztatást a Sugárvédelem a gyakorlatban című könyv helyzetéről. A könyv kéziratát az ülést megelőző hétvégén zárták le, így végleges formájában a nyomdába került. Cél az, hogy a XLIX. Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyamra elkészüljön és ott a résztvevők megvásárolhassák.

Előrendeléssel jelentős kedvezmény érhető el, illetve az ELFT-nek van kedvezményes vásárlási lehetősége. A szerzőknek, támogatóknak adott tiszteletpéldányokkal együtt kb. 200 példányt kellene előrendelni, ez várhatóan elég lesz a továbbképzésen.

A vezetőség egyetértett abban, hogy a legkedvezőbb árat kell biztosítani a tanfolyamon résztvevőknek. Ezzel kapcsolatban felkérte az ELFT Titkárságot, hogy kalkuláljon árat, amit a későbbiekben egyeztetünk.

Kristóf Krisztina vállalta a könyv bemutatását a XLIX. Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyamon. Javasolta, hogy hívjuk meg Deméné Marikát a továbbképzésre és a könyvbemutató után Deme Sándor tiszteletpéldányát adjuk át neki. A vezetőség a javaslattal egyetértett.

6. Rendezvények

Előterjesztő: Antus Andrea

Antus Andrea elmondta, hogy a XLIX. Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyam előkészületei jól haladnak, a program összeáll, kellő számú előadás érkezett és a Sugárvédelmi Nívódíj Pályázat is lebonyolítható, mert négy pályamű is érkezett.

A továbbképzés első napján megemlékezünk kollégánkról Deme Sándorról a Sugárvédelmi Szakcsoport alapító tagjáról. Bemutatásra kerül a Sugárvédelem a gyakorlatban című könyv.

Három ismeretfelújító előadás is bekerült a programba és a hulladékfelszabadításról kerekasztal beszélgetés során egyeztetnek a résztvevők.

A beérkezett jelölések alapján a Sugárvédelmi Szakosztály vezetősége döntött a 2024 évi Sugárvédelmi Emlékérem odaítéléséről, amelynek átadására a továbbképzés bankettjén kerül sor.

Az idei évben a Sugárvédelmi emlékérmét Varjú Béla kapja.

Gratulálunk Varjú Bélának a kitüntetés elnyeréséhez!

A vezetőségi tagok egyetértettek abban, hogy támogatni kell a fiatalok részvételét a sugárvédelmi továbbképző tanfolyamokon, ehhez fontos eszköz lehet a részvételi díj csökkentése, elengedése. Ennek anyagi eszközökkel való megalapozásához a vezetőség tagjai felajánlanak tombola tárgyakat és a tombola eladásból befolyt összeget felajánlják erre a célra.

Eddigi információnk alapján a Sugárvédelmi Nívódíj Pályázatra többen is szándékoznak jelentkezni.

7. Egyebek

Az ELFT 2024. május 25-én tartja küldöttgyűlését, amelyre tagokat kell delegálni. Elek Richárd, Pesznyák Csilla és Szűcs László jelezte, hogy vállalja a Sugárvédelmi Szakosztály képviseletét a küldöttgyűlésen.

A 2024. évi rendezvények, vezetőségi ülések tervezett időpontjai:

2024. április 16-18. XLIX. Sugárvédelmi Továbbképzés - Szeged

2024. június 14.

2024. szeptember 18.

2024. október 16.

2024. december 4.

2024. december 4. Sugárvédelmi Mikulás

Összeállította Antus Andrea

XLIX. SUGÁRVÉDELMI TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAM 2024. ÁPRILIS 16–18

Április 16., kedd (Plenáris előadások)

Pesznyák Csilla, Pázmándi Tamás

MEGEMLÉKEZÉS – DEME SÁNDORRA EMLÉKEZÜNK

Kristóf Krisztina

SUGÁRVÉDELEM A GYAKORLATBAN CÍMŰ KÖNYV BEMUTATÁSA

Április 16., kedd (Szekció-1)

Gonter Katalin, Lőrincz Hajnalka, Tatai Katalin

**RADIOAKTÍV ANYAGOK HELYI NYILVÁNTARTÁSÁVAL
KAPCSOLATOS TAPASZTALATOK ISMERTETÉSE A HATÓSÁG
SZEMPONTJÁBÓL**

Machula Gábor, Déri Zsolt, Hum Gábor

**AZ OAH INTEGRÁLT SUGÁRVÉDELMI ELLENŐRZÉSEINEK
TAPASZTALATAI:
A KÓRHÁZAKBAN ALKALMAZOTT RÖNTGENBERENDEZÉSEK**

König-Szücs Panna

**INEX-6 NEMZETKÖZI, NUKLEÁRIS-BALESETELHÁRÍTÁSI
GYAKORLAT MAGYARORSZÁGON**

Április 16., kedd (Szekció-2)

Homoki Zsolt, Szigeti Ágnes, Csordás Anita, Kovács Tibor

AZ ORSZÁGOS RADON PROGRAM 2023. ÉVI EREDMÉNYEI

*Zömbikné Peka Anita, Finta Viktória, Gáspár Lilla Flóra, Szűcs László,
Nagyné Szilágyi Zsófia, Szögi Antal*

**BIOSPHERE, AZAZ METROLÓGIA A FÖLD BIOSZFÉRÁJÁHOZ
PROJEKT ELŐREHALADÁSA A BFKH RÉSZVÉTELÉVEL**

Gulyás Attila, Dósa Gergely, Csalótzky Zsolt, Völgyesi Péter

**FORRÁSAKTIVITÁS MÉRÉS SZCINTILLÁCIÓS KRISTÁLY ALAPÚ
DETEKTOROKKAL TEREPI KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT**

Április 16., kedd (Szekció-3)

Kocsis Erika, Bárányné Frucht Éva, Tóth Szabolcs

**A BEZÁRT NYUGAT-MECSEKI URÁNÉRCBÁNYA HÉTKÖZNAPJAI –
ÚJRAHASZNOSÍTÁSI LEHETŐSÉGEK, KIHÍVÁSOK, JÖVŐKÉP**

*Tóth Szabolcs, Horváth Ákos, Sajó-Bohus László, Kocsis Erika,
Bárányné Frucht Éva*

**RADON IDŐSOR ANALÍZIS A FELHAGYOTT KŐVÁGÓSZŐLŐSI
URÁNBÁNYA TERÜLETÉN**

*Bodor Károly, Csalótzky Zsolt, Völgyesi Péter, Gulyás Attila, Pető János,
Pál Károly*

**A FIZIKAI VÉDELEM ÚJABB DIMENZIÓJA: UAGMV TÍPUSÚ
TÁMADÁSOK ELHÁRÍTÁSA**

Április 17., szerda (Ismeretfelújító képzés)

Szűcs László, Nagyné Szilágyi Zsófia

A SUGÁRVÉDELMI MŰSZEREK HITELESÍTÉSE

Kocsonya András

KÖRNYEZETI MINTÁK GAMMA-SPEKTROMETRIÁS VIZSGÁLATA

Sarkadi Margit

**A NUKLEÁRIS MEDICINA LABOROK SUGÁRVÉDELMI
KIALAKÍTÁSA, ALKALMAZOTT RADIONUKLIDOK ÉS KÉPALKOTÓ
BERENDEZÉSEK, MINŐSÉGELLENŐRZÉS**

Április 17., szerda (Szekció-4)

*Kövendiné Kónyi Júlia, Glavatszkih Nándor, Homoki Zsolt, Kerekes Irén,
Lóránt Györgyné, Orosz Péter, Osváth Szabolcs, Pálvölgyiné Szabó Zsuzsanna,
Szigeti Ágnes, Szarkáné Németh Ágnes*

**AZ ERMAH KÖRNYEZETI RADIOLÓGIAI ELLENŐRZÉSÉNEK
EREDMÉNYEI**

*Osváth Szabolcs, Homoki Zsolt, Kerekes Irén, Kövendiné Kónyi Júlia,
Lóránt Györgyné, Orosz Péter, Pálvölgyiné Szabó Zsuzsanna, Szigeti Ágnes*

AZ ERMAH ÉLELMISZERMINTÁINAK VIZSGÁLATI EREDMÉNYEI

Április 17., szerda (Sugárvédelmi Nívódíj Pályázat)

*Kocsonya András, Pántya Anna, Szabó Dezső, Harangozó Imréné,
Zagyvai Péter, Endrődi Zsuzsa*

**AZ EGÉSZTESTSZÁMLÁLÓ KALIBRÁCIÓJA ÉS KIÉRTÉKELÉSI
ELJÁRÁSAINAK FEJLESZTÉSE**

Eged Katalin, Bóthi Zoltán

**ELMÉLETI MEGFONTOLÁSOK A RADIOAKTÍVHULLADÉK-TÁROLÓK
HOSSZÚ TÁVÚ HATÁSAINAK ÉRTÉKELÉSÉHEZ A BIOSZFÉRÁBAN**

Kovács Bence, Szőnyi-Pákai Renáta, Gáspár Lilla Flóra, Elek Richárd
**A SZEMÉLYI DOZIMETRIA FEJLESZTÉSE AZ IZOTÓP INTÉZET KFT-
NÉL**

Jakab Dorottya, Pázmándi Tamás, Zagyvai Péter

**BIZONYTALANSÁGOK ÉRTÉKELÉSE ÉS KEZELÉSE A
SUGÁRVÉDELMI KÖRNYEZETELLENŐRZÉSBEN**

Április 17., szerda (Szekció-5)

*Sóvágó Dávid, Árpád István, Braun Mihály, Rozmanitz Péter, Veres Mihály,
Janovics Róbert*

**A PAKSI ATOMERŐMŰ GŐZFEJLESZTŐINEK KORRÓZIÓTERMÉK
VIZSGÁLATA SZEKUNDER KÖRI VIZEKBŐL**

Baksay Attila

**KIÉGETT ÜZEMANYAGKAZETTÁK ÉS NAGY AKTIVITÁSÚ
HULLADÉKOK VÉGLEGES ELHELYEZÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ
SUGÁRVÉDELMI SZÁMÍTÁSOK**

Eged Katalin, Bóthi Zoltán, Budai Péter

**ELMÉLETI MODELLEZÉSI MEGFONTOLÁSOK A RADIOAKTÍV
HULLADÉKTÁROLÓK HOSSZÚ TÁVÚ HATÁSAINAK
ÉRTÉKELÉSÉHEZ**

Április 17., szerda (Szekció-6)

Petrányi János, Jónás Jácint, Kocsis Tímea, Kocsonya András, Zagyvai Péter, Szőnyi-Pákai Renáta, Kovács Bence, Novák Zalán Máté, Nényei Árpád, Fodor Balázs, Taba Gabriella, Vizbel Ákos, Elek Richárd, Meczker András, Szűcs László, Kocsis Erika, Tóth Szabolcs, Turza Péter

**RADIOAKTÍV HULLADÉKFELSZABADÍTÁSI MUNKAÉRTEKEZLET
ÉS ÖSSZEMÉRÉS TAPASZTALATAI**

Nényei Árpád, Feil Ferenc

**RADIOAKTÍV ISZAPOK IZOTÓP ÖSSZETÉTELÉNEK
MEGHATÁROZÁSA**

Sebestyén Zsolt, Lázár István

**RADIOAKTÍV ANYAG SUGÁRVÉDELMI HATÓSÁGI FELÜGYELET
ALÓL TÖRTÉNŐ FELSZABADÍTÁSÁRA VONATKOZÓ ELVÁRÁSOK**

Április 18., csütörtök (Szekció-7)

Bodor Károly, Zagyvai Péter

**LÉZERFÉNY ÁLTAL GENERÁLT ABLÁCIÓS DEKONTAMINÁLÁSI
TECHNOLÓGIA VIZSGÁLATA**

Pálfı Tamás

**ZÁRT RADIOAKTÍV SUGÁRFORRÁSOK GYÁRTÁSA ÉS
ALKALMAZÁSA**

*Pálfı Tamás, Korossy-Khayll András, Tóth László, Collognáth Dezső,
Turcsik Tamás*

**RADIOAKTÍV ANYAG SZÁLLÍTÁSÁRA ALKALMAS
KÜLDEMÉNYDARAB FEJLESZTÉSE**

Bodor Károly, Zagyvai Péter

**AZ ELI ALPS SUGÁRVÉDELMI ÁRNYÉKOLÓRENDSZERÉNEK
PARAMÉTEROPTIMÁLÁS VIZSGÁLATA**

Április 18., csütörtök (Szekció-8)

<i>Pesznyák Csilla, Pócza Tamás</i> ZAP-X SUGÁRSEBÉSZETI BERENDEZÉS SUGÁRVÉDELMI PARAMÉTEREI
<i>Kapuvári Bence, Kovács Judit, Molnár Zsuzsanna, Schneider Tamás, Deák Margit Beáta, Szaleczky Erika, Király Péter Attila, Gálvölgyi Krisztián, Masszi András</i> MIKOR VÁLTHATJA KI A SZÉRUM TARC ÉRTÉK A PET/CT VIZSGÁLATOT KLASSZIKUS HODGKIN-LYMPHOMÁBAN?
<i>Cservenák Ildikó, Milecz Mityko Richárd, Horváth András, Farkas Gyöngyi</i> FOTON ÉS NEUTRON SUGÁRZÁSI TEREK BIODOZIMETRIAI VIZSGÁLATA
<i>Tóth Nikolett, Mihályi Dávid, Váradi Csaba, Elek Richárd, Sáfrány Géza</i> MÁSODIK NEMZETI PÁCIENSDÓZIS-FELMÉRŐ PROGRAM
<i>Pesznyák Csilla, Leon Cizelj, Gabriel Pavel</i> ENEN2PLUS ÖSZTÖNDÍJ RENDSZERE

A XLIX. Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyam számokban

A résztvevők száma 185 fő volt, ebből 56 fő nő. (30%)

A résztvevők száma lakóhely szerint (legalább 5 fő)

Budapest 95 fő

Paks 54 fő

Debrecen 9 fő

A résztvevők száma munkahely szerint (legalább 5 fő)

MVM Paksi Atomerőmű Zrt. 32 fő

Országos Atomenergia Hivatal 20 fő

Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. 10 fő

Energiatudományi Kutatóközpont 9 fő

Paks II. Atomerőmű Zrt. 9 fő

SOMOS Kft. 7 fő

Izotóp Intézet Kft. 6 fő

Nemzeti Népegészségügyi Központ 6 fő

A kiállító, támogató cégek száma: 7.

Pónya Melinda

SUGÁRVÉDELMI EMLÉKÉREM

A Tanfolyamon adta át Pesznyák Csilla a 2024. évi Sugárvédelmi Emlékérmet Varjú Bélának.

VARJÚ BÉLA

Varjú Béla nagyban hozzájárult, hogy a paksi atomerőmű sugárvédelmi rendszere hosszú évek óta kiválóan működik. Szakmai pályafutásának jelentős részét a sugárvédelem területén töltötte, és elkötelezettségének köszönhetően az erőműben zajló sugárveszélyes munkák biztonságosabbá váltak. Részt vett több fejlesztésben is, melyek révén a paksi sugárvédelmi ellenőrző rendszerek napjaink elvárásainak is megfelelnek.

Varjú Béla szakmai életútja:

1978. augusztus 15-én kezdett dolgozni a paksi atomerőműben, a sugárvédelmi osztályon. Már PAV-osként kezdte el a sugárvédelmi tanulmányait a Budapesti Műszaki Egyetemen, Virág Elemér irányításával. A gyakorlati ismereteket az OSSKI-ban, a KFKI-ban, a tanreaktornál és külföldi atomerőművekben szerezte meg. Tagja volt az első években Rónaky József vezérletével kialakult sugárvédelmi csapatnak. 1997-ben kinevezték a dozimetriai üzem vezetőjévé, amelyben kis különbséggel már a mai csapat dolgozott. Üzemvezetőként a sugárvédelmi szervezet 2010. január 1-ei főosztálya alakulásáig dolgozott. Ekkor kapott megbízást a dozimetriai osztály vezetésére. Az osztályhoz tartozott a munkaterületek rendszeres sugárvédelmi ellenőrzése, a sugárveszélyes munkák sugárvédelmi felügyelete, a radioaktív kibocsátások ellenőrzése, a technológiai rendszerek sugárzási paramétereinek felügyelete, a telepített sugárvédelmi rendszerek üzemeltetése, valamint a személyi dozimetriai ellenőrzés. Az osztály megalakulásakor ide került a KKÁT sugárvédelmi laboratóriuma, amely a KKÁT sugárvédelmi felügyeletét látja el, komplett sugárvédelmi ellenőrzést hajtva végre. Az osztály irányítása szoros a kapcsolattartást kívánta a különböző magyarországi szakintézményekkel és egyéb, a sugárvédelemben tapasztalatokkal rendelkező, műszergyártó és fejlesztő külső cégekkel. Vezetése alatt 2010-ben sikeresen lezárult, a telepített sugárvédelmi ellenőrző rendszerek rekonstrukciója. A sugárvédelem területén végzett munkája során jelentős lépéseket tett annak érdekében, hogy egy tevékenység kollektív dózisa már a tervezési fázisban meghatározható és optimálható legyen, továbbá az üzemi terület és technológiai rendszerek sugárvédelmi ellenőrzése az elvárásoknak megfelelően teljesüljenek. 2023-as nyugdíjazásáig a sugárvédelmi terület meghatározó szakembereként tevékenykedett.

A Sugárvédelmi Szakosztály rendezvényeinek is rendszeres résztvevője, ha éppen nem kellett a helyettesítést vállalnia. Béla tudása és elhivatottsága nemcsak

kollégáit, hanem a következő sugárvédész generációt is segítette a sugárvédelmi szakma elsajátításában. Összességében kimagasló szakmai tevékenységéért és hozzájárulásáért a sugárvédelem területén, Varjú Béla méltán érdemte ki a Sugárvédelmi Emlékérmet.

NÍVÓDÍJ PÁLYÁZAT

A „Somos Alapítvány - a védelmi és biztonsági oktatásért és kutatásért” által alapított, és az Eötvös Loránd Fizikai Társulat (ELFT) Sugárvédelmi Szakosztályának közreműködésével immáron 18. alkalommal lebonyolított „Sugárvédelmi Nívódíj 2024.” pályázatra az idei évben négy pályamű érkezett.

Az Alapítvány Kuratóriumának döntése alapján valamennyi benyújtott kéziratot befogadták és a pályázók a pályaművüket a Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyamon előadás formájában bemutatták.

A pályázatok két független opponens általi értékelése és a közönségzavazás összesítése után az alábbi helyezési sorrend alakult ki.

I. helyezést, a vele járó oklevelet és díjat **Jakab Dorottya** nyerte el, pályaművének címe: *„Bizonytalanságok értékelése és kezelése a sugárvédelmi környezetellenőrzésben”*;

II. helyezést, a vele járó oklevelet és díjat **Kocsonya András** nyerte el, pályaművének címe: *„Az egészszteszámláló kalibrációja és kiértékelési eljárásainak fejlesztése”*;

Megosztott III. helyezést ért el **Eged Katalin** az *„Elméleti megfontolások a radioaktív hulladék-tárolók hosszú távú hatásainak értékeléséhez a bioszférában – Bátaapáti NRHT munka alapján”*, valamint **Kovács Bence** *„A személyi dozimetria fejlesztése az Izotóp Intézet Kft.-nél”* című pályaműve alapján. A III. helyezésért járó pénzdíjazás teljes összegét az Alapítvány Kuratóriuma mind a két pályázónak megítélte.

Az oklevelek átadása a Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyam bankettjén megtörtént. A pénzjutalmak kifizetésére a cikk SUGÁRVÉDELEM című elektronikus folyóiratban való megjelenését követően, június második felében kerül sor.

Ezúton szeretnék biztatni mindenkit, aki előadást tart a Továbbképzésen, hogy pályázzon a Nívódíjra.

Gratulálunk még egyszer az idei díjazottaknak!

A Somos Alapítvány Kuratóriumának nevében:

Nagy Gábor, a Somos Alapítvány kuratóriumi elnöke